

Udskriftsdato: 29. december 2025

CIR1H nr 9943 af 16/11/2018 (Historisk)

Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Færdsel - Cyklister og forsøgsordning med speed pedelegs (færdselslovens §§ 49-50)

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: CMS VB 7322

Senere ændringer til forskriften

CIR1H nr 9801 af 17/09/2019

Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Færdsel - Cyklister og forsøgsordning med speed pedelecs (færdselslovens §§ 49-50)

1. Overblik og tjekliste

2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

3. Forberedelse

4. Jura

4.1. Forsøgsordning med speed pedelecs

Bekendtgørelse nr. 878 af 25. juli 2018 om forsøgsordning for speed pedelecs trådte i kraft den 1. juli 2018.

Ved en speed pedelec forstås et to-hjulet motordrevet køretøj med pedaler, som kan drives ved pedalkraft alene, og som derudover er udstyret med en el-hjælpe motor, som kan drive køretøjet op til en hastighed på 20 km/t uden at pedalerne samtidig betjenes. El-hjælpe motoren må derudover afgive effekt ved hastigheder på op til 45 km/t, når køretøjets pedaler samtidig betjenes (§ 1).

Se nærmere på Færdselsstyrelsens hjemmeside for beskrivelse af krav til en speed pedelec.

Efter bestemmelserne i forsøgsordningen skal speed pedelecs efter bekendtgørelsens ikrafttræden ikke længere indregistreres som stor knallert, og en lovlig speed pedelec må føres på cykelstien, og der skal heller ikke anvendes knallerthjelm under kørslen.

Bekendtgørelsen om forsøgsordning for speed pedelecs er bygget således op, at færdselslovens regler, der finder anvendelse for cykel og cyklister, finder anvendelse for kørsel med speed pedelec (bekendtgørelsens § 3). Det betyder bl.a., at speed pedelec skal føres på cykelsti, hvis en sådan findes, og at de forskellige adfærdsregler for cykler (som f.eks. placering på cykelsti/vej, tegngivning og vigepligt) finder anvendelse. Om sanktionsniveau for overtrædelser af færdselsloven begået på cykel, se afsnit. 5.1.

Til dette udgangspunkt er fastsat en række undtagelser, jf. bekendtgørelsens §§ 4-11 og § 13. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at sanktionsniveauet for overtrædelse af bekendtgørelsens § 4-11 og § 13 med speed pedelecs bør følge sanktionsniveauet for lille knallert, se Færdsel – Lille knallert (fl § 63 og §§ 129-133).

Disse undtagelser omfatter blandt andet:

- at der er forbud mod befordring af andre personer end føreren og forbud mod tilkobling af påhængsvogn og sidevogn, jf. § 4,
- at krav om befordring af genstande følger færdselslovens regler for befordring af genstande på knallert, jf. § 5,
- at speed pedelecen altid skal have tændte lygter ved kørsel – også uden for lygtetændingstiden, jf. § 6,

- at føreren skal være fyldt 15 år, jf. § 7, stk. 1,
- at en fører under 18 år skal være i besiddelse af kørekort til lille knallert eller have gyldigt kørekort til kategori B (almindelig bil) i medfør af bekendtgørelse om forsøgsordning for erhvervelse af kørekort til 17-årige, jf. § 7, stk. 2,
- at der er krav om brug af cykelhjelm ved kørsel på speed pedelec, jf. § 8,
- at promillegrænsen for kørsel med alkohol i blodet og bagatelgrænsen for kørsel med euforiserende stoffer i blodet gælder ved kørsel på speed pedelec, jf. § 9,
- at der ved kørsel på speed pedelec er pligt til at tegne ansvarsforsikring, jf. § 11,
- at føreren under kørsel med speed pedelec skal medbringe præmiekvittering, der viser, at ansvarsforsikring er tegnet og i kraft, jf. færdselslovens § 105, og præmiekvitteringen skal på forlangende kunne forevises politiet, jf. § 13.

For så vidt angår kravet i § 7, stk. 2 om, at en fører af en speed pedelec, der er under 18 år, skal have førerret til enten lille knallert eller kørekort til 17-årige, skal det understreges, at der **ikke** er tale om et særligt speed pedelec-kørekort. Man vil ikke kunne få frakendt retten til at føre speed pedelec. Men såfremt en fører under 18 år får frakendt retten til at føre lille knallert eller får frakendt sit kørekort til 17-årige, må føreren ikke føre speed pedelec.

Kørsel på speed pedelec i frakendelsesperioden for en frakendelse af enten knallert- eller bilkørekort vil alene være at en overtrædelse af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, 1. pkt. om kørsel uden kørekort. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at bøden for kørsel på speed pedelec uden kørekort skal straffes efter bødetaksterne for kørsel uden kørekort til lille knallert. Der er ikke i bekendtgørelsen indsat særskilt hjemmel til at skærpe straffen for kørsel på speed pedelec uden kørekort i gentagelsestilfælde. Sager om gentagne overtrædelser af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, 1. pkt., skal derfor alene behandles efter straffelovens almindelig strafskærpselsregel i § 81.

Det er endvidere Rigsadvokatens opfattelse, at kørsel på speed pedelec uden medbringelse af kørekort skal straffes efter bødetaksten for kørsel uden at medbringe kørekort til lille knallert, se Færdsel – Lille knallert (fl § 63 og §§ 129-133). Dette gælder, uanset om føreren under 18 år er i besiddelse af kørekort til lille knallert eller bil.

Overtrædelse af bekendtgørelsens § 9 om spirituskørsel i medfør af færdselslovens § 53 eller kørsel med euforiserende stoffer i blodet i medfør af færdselslovens § 54 skal i medfør af bekendtgørelsens § 14, stk. 2, straffes i henhold sanktionsreglerne for spirituskørsel med lille knallert, jf. færdselslovens § 117 c, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2.

Overtrædelse af færdselsloven på en speed pedelec vil **ikke** kunne medføre frakendelse af retten til at føre lille knallert eller have indflydelse på bilkørekortet.

Der er ikke under forsøgsordningen adgang til i medfør af færdselslovens § 133 a at konfiskere en speed pedelec, såfremt den har været anvendt ved en grov færdselslovsovertrædelse eller ved spirituskørsel eller kørsel i narkopåvirket tilstand, idet en speed pedelec ikke er et motorkøretøj, hvortil der selvstændigt kræves kørekort. Der kan derfor alene ske konfiskation i medfør af straffelovens §§ 75-77 a.

5. Straf og andre retsfølger

5.1. Strafpåstande i sager om overtrædelse af færdselslovens §§ 49-50

Færdselslovens §§ 49-50 indeholder særlige regler for cykler, som suppleres af flere andre bestemmelser i færdselsloven, der specielt henvender sig til cyklister. Færdselslovens øvrige regler gælder kun for cyklister i den udstrækning, de efter en naturlig forståelse kan finde anvendelse.

Færdselslovens §§ 49-50 suppleres af reglerne i bekendtgørelse nr. 976 af 28. juni 2016 om cyklers indretning og udstyr m.v.

Bødetaksterne på færdselsområdet blev revideret ved lov nr. 184 af 8. marts 2011, og gælder for overtrædelser begået den 1. januar 2012 eller senere. Se herom i rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel – Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager.

Overtrædelse af de særlige regler for cykler i §§ 49-50 straffes som udgangspunkt med en bøde på 700 kr., jf. færdselslovens § 118 a, stk. 1, 2. pkt.

Ved overtrædelser af færdselslovens § 50, stk. 2, om befordring af flere personer på en cykel, end den er beregnet til, udmåles en bøde på 700 kr. til både føreren og passageren.

Minimumsbødetaksten gælder også for overtrædelser af reglerne om cyklers indretning og udstyr mv. Der udmåles i disse tilfælde alene en bøde til føreren af cyklen, og selv om der foreligger flere mangler, bør bøden som udgangspunkt ikke overstige 700 kr. Særligt for så vidt angår kørsel på cykel med uvirksom klokke bemærkes, at der efter praksis alene gives en advarsel.

For en række særlige trafikfarlige overtrædelser begået af cyklister skal der udmåles en forhøjet bøde på 1.000 kr. Det drejer sig om følgende overtrædelser:

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
4, stk. 1	Kørsel mod rødt lys	1.000 kr.
4, stk. 1	Kørsel mod kørselsretningen	1.000 kr.
26, stk. 2	Ubetinget vigepligt angivet ved færdselstavle eller anden anmærkning	1.000 kr.
26, stk. 3	Ubetinget vigepligt ved udkørsel fra ejendom mv.	1.000 kr.
26, stk. 4	Højrevigepligt	1.000 kr.
26, stk. 6	Svingning til ulempe	1.000 kr.
55 a	Benyttet håndholdt mobiltelefon	1.000 kr.

For så vidt angår færdselslovens § 55 a bemærkes, at cyklisters anvendelse af håndholdt mobiltelefon på samme måde som for førere af motorkøretøjer kan udgøre en risiko for trafiksikkerheden. Navnlig i tæt trafikerede områder kan der opstå trafikfarlige situationer i forhold til f.eks. andre cyklister og gående, der må undvige, eller som risikerer at blive påkørt af den cyklist, som taler i mobiltelefon eller sms'er under kørslen. Der findes derfor generelt at være grundlag for i højere grad at håndhæve forbuddet mod cyklisters anvendelse af håndholdt mobiltelefon.

6. Efter dom

7. Love og forarbejder

Færdselsloven

- Lovbekendtgørelse nr. 38 af 5. januar 2017

Bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse nr. 4 af 7. januar 2009 om mærkning af cykelstel
- Bekendtgørelse nr. 976 af 28. juni 2016 om cyklers indretning og udstyr m.v.
- Bekendtgørelse nr. 878 af 25. juli 2018 om forsøgsordning for speed pedelegs
- Bekendtgørelse nr. 1035 af 19. juli 2018 om ændring af bekendtgørelse om forsøgsordning for speed pedelegs

Rigsadvokaturen, den 16. november 2018

RIGSADVOKATEN

/ Rigsadvokaten